T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Konya Teknik Üniversitesi Teşkilat Yapısı 3
Tablo 2: Konya Teknik Üniversitesi İdari Personel Sayıları 4
Tablo 3: Konya Teknik Üniversitesi Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 7
Tablo 9: Amortisman Kayıtlarından Düşülmeyen Duran Varlıklar Listesi 22
Tablo 10: Kira Gelirleri Yardımcı Defter Kayıtları 26

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

2. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Hatalı Kullanılması

3. Banka ve Proje Hesaplarındaki Tutarların, Mevduat Hesaplarındaki Tutarlarla Uyuşmaması

B. Diğer Bulgular

1. Gelir Tahakkukları Hesabında Bir Yıldan Uzun Süreli Tutarların Mevcut Olması

2. Kamu İdarelerinin Birbirleri Arasında Bedelsiz Olarak Devrettiği veya Kayıtlardan Düştüğü Duran Varlıklara Ait Amortismanların Kayıtlardan Çıkarılmaması

3. Kira Gelirlerine İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Yardımcı Defterde Yazılı Tutarları İle Mali Tablolarda Yazılı Tutarlarının Farklı Olması

4. Bazı Avansların Zamanında Kapatılmaması ve Zamanında Kapatılmayan Avanslar İçin Faiz Uygulanmaması

5. Bilimsel Araştırma Projeleri Banka Hesabına Faiz İşletilmemesi

6. Mali Hükümler İçeren Yönetmelik Değişikliklerinin Sayıştayın İstişari Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Konya Teknik Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 09.05.2018 tarih ve 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7'nci maddesiyle 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'na eklenen ek 179'uncu madde ile 2018 yılında kurulmuştur.

www.balioglu.net

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş

Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Konya Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Konya Teknik Üniversitesi bünyesinde 4 fakülte, 1 enstitü ve 1 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Üniversite bünyesinde bir adet merkez kampüs bulunmaktadır. Konya Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir:

www.balioglu.net

Tablo 1: Konya Teknik Üniversitesi Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• **Rektör** • **Rektör Yardımcıları** • **Genel Sekreterlik** • **İç Denetim Birimi** • **Hukuk Müşavirliği** • **Daire Başkanlıkları** ✓ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ✓ İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ✓ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ✓ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ✓ Personel Daire Başkanlığı ✓ Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı ✓ Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ✓ Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ✓ Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • **Fakülte, Enstitü ve Meslek Yüksekokul Sekreterlikleri** ✓ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü ✓ Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü ✓ Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Koordinatörlüğü	• **Rektör** • **Rektör Yardımcıları** • **Yönetim Kurulu** • **Senato** • **Fakülteler** ✓ Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ✓ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ✓ Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi ✓ İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi • **Enstitüler:** ✓ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü • Yüksekokullar • **Meslek Yüksekokulları** ✓ Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu • **Uygulama ve Araştırma Merkezleri** (8 adet) • **Koordinatörlükler** (15 adet)

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 688'dir. Bunun içerisinde 451 kadrolu akademik personel, 134 idari personel, 20 sözleşmeli idari personel ve 83 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 2: Konya Teknik Üniversitesi İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	88	219	307
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	-	11	11
Teknik Hizmetleri Sınıfı	37	35	72
Avukatlık Hizmetleri	2	-	2
Yardımcı Hizmetler	7	41	48
Sürekli İşçi	83	-	83
4/B Sözleşmeli	20	-	20
TOPLAM	**237**	**306**	**543**

Tablo 3: Konya Teknik Üniversitesi Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	83	32	115	83	-
Doçent	58	36	94	58	-
Dr. Öğretim Üyesi	117	34	151	117	-
Öğretim Görevlisi	66	38	104	66	-
Araştırma Görevlisi	127	123	250	127	-
TOPLAM	**451**	**263**	**714**	**451**	**-**

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Konya Teknik Üniversitesine, 91.546.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 13.717.937 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 105.263.937 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın 100.871.921,27 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı % 95,83 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerinin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	62.239.000,00	69.404.221,00	69.228.530,28	99,75	68,63
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.779.000,00	10.077.800,00	9.991.557,83	99,14	9,91
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.419.000,00	11.692.016,00	8.557.504,70	73,19	8,48
05-Cari Transferler	2.109.000,00	3.089.900,00	2.777.130,89	89,88	2,75
06-Sermaye Giderleri	11.000.000,00	11.000.000,00	10.317.197,57	93,79	10,23
TOPLAM	**91.546.000,00**	**105.263.937,00**	**100.871.921,27**	**95,83**	**100**

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında; bütçe başlangıç ödeneğinin, % 10,19 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, Personel Giderlerinde % 11,23, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde % 13,81, Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde % 15,35 ve Cari Transferlerde % 31,68 oranında artış; Sermaye Giderlerinde ise % 6,21 oranında azalış olarak gerçekleşmiştir. Sermaye Giderleri, beklenenin altında gerçekleşirken; diğer gider kalemleri, beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu desteklerinden 1.573.271,21 TL, Avrupa Birliği Hibelerinden 39.126.222,18 TL ve Diğer Hibelerden 82.030,08 TL olmak üzere, 2020 yılı için toplam 40.781.523,47 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	896.000,00	5.703.060,10	636,50	5,47
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	90.022.000,00	94.013.280,00	104,43	90,16
05-Diğer Gelirler	628.000,00	4.561.790,09	726,40	4,37
TOPLAM	**91.546.000,00**	**104.278.130,19**	**113,91**	**100**

Bu tabloya göre 2020 yılında bütçe gelirleri, % 113,91 oranında gerçekleşmiş; kümülâtif gelir hedeflerinde, % 13,91 oranında bir artış sağlanmıştır. En yüksek artış, % 626,40 oranı ile Diğer Gelirlerde olurken; Kurumun en önemli gelir kaynağı, hazine yardımlarından müteşekkil Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler olmuştur.

Üniversitenin bütçe gelirleri ile giderlerinin, ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B
Personel Giderleri	11.421.605,69	54.983.431,42	69.228.530,28	381,40	25,91
SGK Devlet Prim Giderleri	1.316.717,32	7.792.048,22	9.991.557,83	491,78	28,23
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	709.408,25	8.214.928,36	8.557.504,70	1.058,00	4,17
Cari Transferler	16.493,32	2.056.789,27	2.777.130,89	12.370,44	35,02
Sermaye Giderleri	171.929,50	10.758.440,36	10.317.197,57	6.157,47	-4,10
Toplam	**13.636.154,08**	**83.805.637,63**	**100.871.921,27**	**514,58**	**20,36**

2018 ila 2020 yıllarında bütçe giderlerindeki en ciddi dalgalanmalar, 2018 ile 2019 yılı arasında olmuştur. Bunun sebebi ise, Üniversitenin 2018 yılının beşinci ayında kurulması nedeniyle bu yıla ait bütçe giderlerinin, diğer yıllara nazaran düşük seyretmesidir. Bütçe gelirleri için de aynı durum söz konusudur.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.066.443,20	6.589.325,50	5.829.498,53	114,88	-11,53
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	10.546.213,00	77.076.100,63	94.013.280,00	630,84	21,97
Diğer Gelirler	929.673,19	1.181.155,20	4.601.065,09	27,05	289,54
Toplam	**14.542.329,39**	**84.846.581,33**	**104.443.843,62**	**483,45**	**23,10**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	252.083,57	172.586,13	165.713,43	-31,54	-3,98
Net Toplam	**14.290.245,82**	**84.673.995,20**	**104.278.130,19**	**492,53**	**23,15**

Dönem faaliyet geliri 16.084.075.938,61 TL, faaliyet gideri ise 16.056.231.419,63 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 27.844.518,98 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
16.056.231.419,63	16.084.260.561,04	184.622,43	16.084.075.938,61	**27.844.518,98**

www.balioglu.net

Konya Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte, 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi ve iktisadi işletme bütçeleri de kaynakları arasında yer almaktadır.

Konya Teknik Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılında 5.621.208,54 TL gelir elde etmiş ve 4.908.032,82 TL gider yapmış olup, mali yılı 713.175,72 TL dönem kârı ile kapatmıştır.

Üniversitenin İktisadi İşletmesi de, 2020 yılında 11.760 TL gelir elde etmiş ve aynı tutarda gider yapmıştır. Dolayısıyla İşletmenin, 2020 mali yılına ait kârı ya da zararı bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi,

Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tablolarını hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının, belirlenmiş amaçlar doğrultusunda ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

www.balioglu.net

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi, 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ila 67'nci maddelerle belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını, aşağıda belirtilen unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve mali hizmetler,
- Ön mali kontrol,
- İç denetim.

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberler ile belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde Kurum iç kontrol sistemi, aşağıdaki şekilde değerlendirilmiştir:

Üniversitenin 2020 yılı İdare Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının, İdarenin misyon ve vizyonundan haberdar

olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere, İdare birimleri ve alt birimler tarafından yürütülecek görevler de yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ile sistemin işleyişinin, üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesinin ve desteklenmesinin sağlandığı Kurum organizasyon yapısı içerisindeki görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devri ve sınırları, Konya Teknik Üniversitesi Yetki Devri, İmza Yetkileri ve Yazışma Usulleri Yönergesiyle belirlenmiştir.

İş akış şemaları ise, henüz tamamlanmamıştır. Konu ile ilgili çalışmalar, Üniversite Kalite Koordinatörlüğü bünyesinde devam etmektedir.

Üniversitenin, 2018 yılında kurulması hasebiyle 2020 yılında mevcut bir stratejik planı bulunmamaktadır. 2021-2025 yıllarını kapsayan Kurum Stratejik Planı ise, yürürlüğe konulmuştur.

Yine Kurumun, 2020 yılı için hazırlanmış bir performans programı da bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeleri, idare faaliyet raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Üniversite, 2020 yılı İdare Faaliyet Raporunu hazırlamıştır. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesine uygun olarak bu Rapor, 2021 yılının Şubat ayı içerisinde kamuoyuna açıklanmıştır.

2021-2025 dönemini kapsayan Stratejik Planın hazırlanmasını müteakiben İdare tarafından Kurumsal Kalite Güvence Sistemi kurulum çalışmaları başlatılmış olsa da; İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamış ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmamıştır.

Kurumun Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının olmaması, Kamu İç Kontrol Standartları gereği sistemli bir şekilde analizler yapılarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanarak değerlendirilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi (Standart 6), iç kontrolün izlenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi (Standart 17) ve iç denetim sonucunda İdare tarafından alınması gerekli görülen önlemlerin alınması, uygulanması ve izlenmesi (Standart 18) faaliyetlerinin, bir eylem planına bağlanmamasına ve disipline edilmemesine yol açmaktadır.

Personel yetersizliği nedeniyle Üniversitede, ön mali kontrol faaliyeti gerçekleştirilememekte; gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılması gereken bu kontrol sonucunda ödeme emri belgeleri üzerine 'Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür' şerhi de düşülmemektedir.

Üniversite bünyesinde iç denetçi istihdamı, iç denetçi kadro tahsisinin yapılmaması nedeniyle henüz sağlanamamıştır. Bu nedenle Kurumda, iç kontrol sisteminin önemli bir unsuru olan iç denetim faaliyeti yürütülememektedir.

İç denetim ve ön mali kontrolün olmaması, mali işlem ve faaliyetlere ilişkin süreçleri izlemek, disipline etmek ve kontrol etmekle yukarıdaki amaçların sağlanmasını zorunlu kılmaktadır. İdarenin mali işlem ve faaliyetleri, kümülâtif ya da tek tek hata olup olmadığı noktasında denetim bakış açısıyla tekrar gözden geçirilememekte ve incelenememektedir. Bunun yanında iç denetimin danışmanlık yönünden de istifade edilememektedir.

Bu haliyle Üniversitenin, yeni kurulmuş olması ve personel yapısı hususları da göz önünde bulundurulduğunda, etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması için gerekli çabayı gösterdiği düşünülmektedir. Ancak Kurumun, başta eylem planı, ön mali kontrol ve iç denetim olmak üzere, iç kontrol sistemi ile ilgili önemli eksiklikleri mevcuttur. Sistemin sahiplenilmesi ve oluşturulması yönündeki çabaların devamı halinde optimum düzeyde bir iç kontrol sisteminin oluşturulabileceği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Teknik Üniversitesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; Kurumun, işçi statüsünde istihdam edilen personeline, faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödeyeceği kıdem tazminatları için karşılık ayırmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Temel kavramlar*" başlıklı 5'inci maddesiyle; dönemsellik kavramı, *kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır* ve ihtiyatlılık kavramı, *muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır* şeklinde tanımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 342'nci maddesinde; hesabın, ilgili mevzuat hükümlerine göre ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Anılan Yönetmeliği'n "*Hesabın işleyişi*" başlık 343'üncü maddesinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve ödeme süreleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatlarına ait karşılıkların, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmeliği'n 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 291'inci maddesinin birinci fıkrasıyla; bu hesabın, ilgili mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; Üniversitenin, işçi statüsünde istihdam ettiği personeli için kıdem tazminatı karşılığı ayırmadığı anlaşılmıştır.

Söz konusu personel için Kurum tarafından karşılık tutarı hesaplanmış; ancak bu tutar, muhasebe kayıtlarına ve mali tablolara intikal ettirilmemiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği Üniversitenin, işçi statüsünde istihdam ettiği personeli için hesapladığı karşılık tutarını, muhasebenin ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları doğrultusunda 472 ve 630 no'lu hesaplara kaydetmesi ve bu karşılıklardan faaliyet

dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatlarına ait kısımları, 372 no'lu hesaba aktarması gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından yapılmayan bu uygulamanın; Kurum mali tablolarının, 372, 472 ve 630 no'lu hesaplara yansıtılmayan tutarlar kadar hatalı mali bilgi içermesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Hatalı Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliğini taşıyan Üniversitede, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olarak 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliği'n 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın niteliği"* başlıklı 364'üncü maddesi uyarınca 511 no'lu hesap; aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin, birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yönetmeliği'n *"Hesaba ilişkin işlemler"* başlıklı 365'inci maddesinde; bu hesabın hangi işlemler için kullanılacağı sayılmış olup, tek bir muhasebe birimi bulunan özel bütçeli kamu idarelerinin, adı geçen hesabı kullanmalarına cevaz veren bir hükme yer verilmemiştir.

511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılacağı, mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen bu hesabın, İdarenin kendi harcama birimleri arasında kullanıldığı görülmüştür.

Aynı Yönetmeliği'n 511 no'lu hesabın işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 366'ncı maddesinde; bu hesabın alacak ve borç tarafına yapılacak kayıtların, hangi şartların gerçekleşmesi hâlinde mümkün olduğu açıklanmıştır. Ayrıca aynı maddenin (a) bendinin onbeşinci ve (b) bendinin ondördüncü fıkralarında ise; dönem sonu itibarıyla hesabın bakiye vermesi halinde bakiyenin, 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına aktarılacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan Yönetmeliği'n 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesaba ilişkin işlemler"* başlıklı 372'nci maddesinin *"Malî yılsonu itibarıyla muhasebe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarlar, Bakanlıkça merkezde birleştirilir.*

Birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılır." Hükümleri gereği de 519 no'lu hesabın bakiye vermemesi gerekmektedir. Bu hesabın bakiye vermesi halinde bilançoda yer alan tutar kadar bir devir hatası olduğu anlaşılacaktır.

Her ne kadar söz konusu işlemler, Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilgi Sistemi (BKMYS) üzerinden yayınlanan duyurulara istinaden yapılsa ve 511 no'lu hesap, birimler arası bakiye aktarma işlemleri sırasında BKMYS tarafından otomatik olarak çalıştırılsa da; muhasebe birimleri arasındaki değer hareketlerini (karşılıklı artış ve azalışları) ve bunun neden olduğu mali tablolardaki etkiyi ifade etmek için kullanılan 511 no'lu hesabın, tek bir muhasebe birimi olan ve harcama birimleri arasındaki değer hareketleri nedeniyle mali tablolarında herhangi bir varlık azalışına ya da artışına maruz kalmayan bir Kamu İdaresi için kullanılması mümkün değildir.

Ayrıca bir yönetmelik hükmünün, hukuk hiyerarşisi açısından yönetmelikten sonra gelen genelge, özelge ve duyuru gibi düzenlemelerle değiştirilmeyeceği ya da farklı bir şekilde uygulanamayacağı da göz ardı edilmemelidir.

www.balioglu.net

Bu itibarla; mizan cetvelinde, 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabında yer alan 1.211.447.400,90 TL'nin gerçeği yansıtmadığı ve bakiye vermemesi gereken 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının, yılsonu mali tablolarında 912.176,84 TL bakiye verdiği; bu durumun, mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Banka ve Proje Hesaplarındaki Tutarların, Mevduat Hesaplarındaki Tutarlarla Uyuşmaması

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda;

A) 102.09 Özel Hesaplara İlişkin Banka Hesabının yılsonu borç bakiyesi ile hesaba ait banka mevduat hesabı yılsonu bakiyesi arasında mevduat hesabı lehine 10.000 TL'lik bir farkın bulunduğu görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Hesabın niteliği"* başlıklı 17'nci maddesiyle; 102 Banka Hesabının, *muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılması* öngörülmüştür.

Yönetmeliği'n *"Hesaba işleyişi"* başlıklı 19'uncu maddesinde;

"(1) Banka hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

(...)

5) Muhasebe birimlerinin banka hesabına yatırılan veya gelen paralar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.

(...)"

Aynı Yönetmeliği'n 397 Sayım Fazlaları Hesabına ilişkin *"Hesabın niteliği"* başlıklı 305'inci maddesinde;

"(1) Sayım fazlaları hesabı; yapılan sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, döviz, alınan çek, menkul kıymet, stok ve benzeri fazlalıkların nedenleri belirleninceye kadar geçici olarak kaydedilip izlenmesi için kullanılır."

Yine aynı Yönetmeliği'n *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 306'ncı maddesinde;

"(1) Sayım fazlaları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Sayım sonucunda fazla çıkan değerler bu hesaba alacak, ilgili varlık hesabına borç kaydedilir.

(...)"

Denilmektedir.

Buna göre; Kurum banka hesabına yatırılan tutarlar için 102 Banka Hesabına borç, ilgili hesaba alacak kaydı yapılması; iki hesap arasında banka mevduat hesabı lehine nedeni bilinmeyen bir farkın oluşması durumunda bu farkın, 397 Sayım Fazlaları Hesabına alacak, 102 Banka Hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; yılsonu kesin mizanında 102.09 Özel Hesaplara İlişkin Banka Hesabının borç bakiyesinin, 469.918,19 TL, banka mutabakat yazısında hesaba ait yılsonu bakiyesinin 479.918,19 TL olduğu ve birbiriyle eşit olması gereken bu tutarlar arasında 10.000

www.balioglu.net

TL fark bulunduğu görülmüştür. Fark tutarın ise, 23.06.2020 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından Kurum hesabına aktarılan Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) desteğinin, muhasebe kaydının yapılmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Bu durumun, 102.09 no'lu hesabın, söz konusu fark kadar Kurum mali tablolarına eksik yansımasına ve mali tablolarda hataya sebebiyet vermesine yol açtığı düşünülmektedir.

B) 104 Proje Özel Hesabının, yılsonu değerleme işlemine tabi tutulmaması nedeniyle eksik bakiye verdiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 104 Proje Özel Hesabına ilişkin *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 25'inci maddesinde;

"(1) Proje özel hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

(...)

6) Özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

(...)

b) Alacak

(...)

8) Özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur azalışı farkları bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir."

Aynı Yönetmeliği'n *"Dönem sonu işlemleri"* başlıklı 535'inci maddesinde;

"(1) Dönem sonu işlemleri malî yılın sonunda geçici mizanın çıkarılmasının ardından yapılan aşağıdaki işlemlerden oluşur:

(...)

b) Bütçe ve ödenek hesapları dışındaki dönem sonu işlemleri;

www.balioglu.net

(...)

6) Dönem sonunda ilgili varlık ve yabancı kaynak hesaplarında kayıtlı olup, yabancı para cinsinden izlenen tutarlar değerlemeye tabi tutulur ve raporlama tarihindeki gerçek değerleri ile malî raporlarda gösterilir.

(...)"

Hükümlerine yer verilmektedir.

Bu hükümlere göre; 104 Proje Özel Hesabına kaydedilen ve yabancı para cinsinden izlenen tutarların, ay ve yıl sonlarında değerlemeye tabi tutulması ve değerlemede, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.

Değerleme sonucu oluşan kur artışı farkları, 104 no'lu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; kur azalışı farkları ise, 104 no'lu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

www.balioglu.net

Kuruma ait yılsonu banka mutabakat yazısı, kesin mizan, bilanço ve 104 no'lu hesabın yıl içi işlemlerinin incelenmesi sonucunda; hesaptaki döviz cinsinden varlıkların, ay sonlarında düzenli olarak değerlemeye tabi tutulmadığı ve hesabın yılsonu değerlemesinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca adı geçen hesabın yılsonu bakiyesi 18.878.397,44 TL iken; banka mevduat hesaplarında yılsonunda mevcut olan dövizlerin (2.085.226,33€+2.586,32£), 31.12.2020 tarihindeki TCMB döviz satış kuruna (€=9,1329; £=10,1669) göre TL cinsinden tutarı, (19.044.163,55+26.294,86=) 19.070.458,41 TL olmaktadır.

Bu fark, personel yetersizliğinden ve yılsonu işlemlerinin yoğunluğundan kaynaklansa da; ilgili hesaplar ile mali tablolardaki hatalı durum değişmemektedir.

Bu itibarla; 104 ve 600 no'lu hesapların, Kurum mali tablolarına 192.060,97 TL kadar eksik yansıtıldığı ve mali tablolarda hataya sebebiyet verdiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Gelir Tahakkukları Hesabında Bir Yıldan Uzun Süreli Tutarların Mevcut Olması

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; 181 Gelir Tahakkukları Hesabında bir yıldan daha uzun süreli tahakkukların bulunduğu görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 181 Gelir Tahakkukları Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 119'uncu maddesinde; Hesabın, faaliyet alacakları, kurum alacakları ve diğer alacaklar hesap gruplarında izlenmeyen ve tahakkuk etmekle birlikte, gelecek aylarda istenebilir duruma gelecek olan alacaklar ile duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi takip eden faaliyet döneminde dolanların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmeliği'n "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 121'inci maddesinde;

"(1) Gelir tahakkukları hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Tahakkuk etmiş olmakla birlikte içinde bulunulan faaliyet döneminin gelecek aylarında istenebilir duruma gelecek olan alacaklar ay sonlarında bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

(...)

b) Alacak

1) Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben tahsil edilenler bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

(...)"

Denilmek suretiyle gelecek aylarda istenebilir hale gelen alacakların takip ve tahsilinin, bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılarak izlenmesi hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede; 181 Gelir Tahakkukları Hesabının "05.01.09.03 Mevduat Faizleri" alt hesabına, 2019 yılından 64.274,82 TL borç bakiyesi devredildiği; 2020 yılında ise hesaptan, sadece 549,70 TL'lik bir çıkışın olduğu anlaşılmıştır.

Hem hesabın niteliği, hem de mevduat faizlerinin tahakkuk ve tahsil süreci gereği hesaptaki 63.725,12 TL'lik bakiyenin, 2020 yılı içerisinde kapanmış olması gerekirdi.

Konuyla ilgili farkındalık oluşmuş olsa da bahse konu tutara ilişkin işlemler, Kamu İdaresi tarafından henüz gerçekleştirilmemiştir.

Bu nedenle 2020 yılsonu itibariyle hesaptaki mevcut durumun, söz konusu tutar kadar mali tablolarda hataya neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Kamu İdarelerinin Birbirleri Arasında Bedelsiz Olarak Devrettiği veya Kayıtlardan Düştüğü Duran Varlıklara Ait Amortismanların Kayıtlardan Çıkarılmaması

www.balioglu.net

Giderler Hesabına ilişkin yardımcı defter kayıtlarının incelenmesinde; kamu idarelerinin birbirleri arasında bedelsiz olarak devrettiği veya kayıtlardan düştüğü duran varlıklara ait amortismanların, muhasebe kayıtlarından çıkarılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile ilgili *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 219'uncu maddesinin *"b) Borç"* başlıklı fıkrasında;

"Elden çıkarılacak maddi duran varlıklardan her ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılanların ayrılmış olan amortisman tutarı bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir."

Aynı Yönetmeliği'n 600 Gelirler Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *"Hesabın işleyişi"* başlıklı 394'üncü maddesinin onsekizinci bendinde;

"(Bütçe geliri olarak tanımlanmayan ancak, belirlenen muhasebe ilkelerine göre gelir kabul edilen ve (1) ile (15) numaralı alt bentlerde sayılmayan tutarlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir."

Denilmektedir.

Buna göre; muhasebenin temel ilkeleri gereği kamu idarelerinin, birbirleri arasında bedelsiz olarak devrettiği ya da kayıtlarından düştüğü maddi duran varlıklar için 630 Giderler Hesabına borç, ilgili varlık hesabına alacak kaydı yanında; bu varlıklara ait amortisman tutarları için 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydını yapmaları gerekmektedir.

Uygulamada, 630 no'lu hesap ile ilgili varlık hesapları kullanılmak suretiyle maddi duran varlıkların mevcutlardan düşüldüğü; ancak, bunlara ait 627.627,87 TL'lik amortisman için 299 no'lu hesaba borç, 600 no'lu hesaba alacak kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Konuyla ilgili farkındalık oluşmuş olsa da bahse konu tutara ilişkin kayıtlar, Kamu İdaresi tarafından henüz yapılmadığından; yılsonu mali tablolarındaki hatalı durum devam etmektedir.

Bu itibarla; Kurumun kullanımında ve yönetiminde bulunan duran varlıkların amortisman işlemlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 9: Amortisman Kayıtlarından Düşülmeyen Duran Varlıklar Listesi

Yevmiye Tarih	Yevmiye No	Hesap Kod	Ekod 1	Ekod 2	Ekod 3	Ekod 4	Hesap Detay Ad	Borç TL	Alacak TL	Muhasebe Kaydı Açıklama
12.08.2020	2871	255	02	01	00	00	Bilgisayarlar ve Sunucular	0,00	470.944,57	Belge Numarası: 2020/326 (60967525)
12.08.2020	2871	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	470.944,57	0,00	Belge Numarası: 2020/326 (60967525)
12.08.2020	2873	255	02	02	00	00	Bilgisayar Çevre Birimleri	0,00	120.472,74	Belge Numarası: 2020/328 (60969418)
12.08.2020	2873	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	120.472,74	0,00	Belge Numarası: 2020/328 (60969418)
12.10.2020	3700	255	02	05	00	00	Ses, Görüntü ve Sunum Cihazları	0,00	495,60	Belge Numarası: 2020/452 (61899744)
12.10.2020	3700	255	02	05	00	00	Ses, Görüntü ve Sunum Cihazları	0,00	2.969,47	Belge Numarası: 2020/450 (61899742)
12.10.2020	3700	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	495,60	0,00	Belge Numarası: 2020/452 (61899744)
12.10.2020	3700	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	2.969,47	0,00	Belge Numarası: 2020/450 (61899742)
08.12.2020	4544	255	03	01	00	00	Büro Mobilyaları	0,00	1.399,00	Belge Numarası: 2020/567 (62950508)
08.12.2020	4544	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	1.399,00	0,00	Belge Numarası: 2020/567 (62950508)
31.12.2020	5115	253	02	03	00	00	Atölye Makineleri ve Aletleri	0,00	17.206,80	3535-3536 yevmiye numaralı ödeme emirleri içeriğini sehven girilen taşınırların düzeltme kaydı

www.balioglu.net

31.12.2020	5115	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	17.206,80	0,00	3535-3536 yevmiye numaralı ödeme emirleri içeriğini sehven girilen taşınırların düzeltme kaydı
31.12.2020	5116	255	02	99	00	00	Diğer Büro Makineleri ve Aletleri	0,00	13.139,69	1754 yevmiye numaralı ödeme emirleri içeriğini sehven girilen taşınırların düzeltme kaydı
31.12.2020	5116	630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	13.139,69	0,00	1754 yevmiye numaralı ödeme emirleri içeriğini sehven girilen taşınırların düzeltme kaydı
							Toplam	**626.627,87**	**627.627.87**	

www.balioglu.net

BULGU 3: Kira Gelirlerine İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Yardımcı Defterde Yazılı Tutarları İle Mali Tablolarda Yazılı Tutarlarının Farklı Olması

Üniversitenin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerinin incelenmesinde, kira gelirlerinin, geçici mizan cetvelinde gösterilen tutarları ile gelir müdürlüğü tahakkuk servisinde kayıtlı tutarları arasında fark olduğu tespit edilmiştir

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri*" başlıklı ikinci bölümünde temel muhasebe ilkeleri sayılmıştır. İlgili bölümün Temel kavramlar başlıklı 5'inci maddesinde temel kavramlar tek tek sayılmış olup, maddenin (e) şıkkında, "*Belgelendirme: Muhasebe kayıtları, gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılır*" ve (g) şıkkında, "*Tam açıklama: Mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenir*" şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Amaç*" başlıklı 1'inci maddesinde;

"Bu Yönetmeliğin amacı; merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni*" başlıklı 6'ncı maddesi (ç) bendinde; yardımcı hesap defterlerinin hesap planını oluşturan hesaplara ait bilgilerin ayrıntı bazında kaydına mahsus olarak tutulan defterler olduğu belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Gelirler Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren 393 ve 394'üncü maddelerinde 600 Gelirler Hesabının niteliği ve işleyişi düzenlenmiştir. Buna göre 600 Gelirler Hesabı kayıtlarının yukarıda belirtilen muhasebe temel ilkeleri ve Yönetmelik hükümleri uyarınca yardımcı defter kayıtlarına uygun olması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kira gelirleri yardımcı defter kayıtlarında yer alan ve ertesi yıla devir tutarları toplamı olan alacak bakiyesi 1.733.858,64 TL olarak kayıtlı iken; geçici mizan cetvelinde 600.03.06.01.99 Diğer Taşınmaz Kira Gelirlerinde alacak bakiyesi 86.759,00 TL olarak kayıt altına alınmıştır. İki kayıt arasında 1.647.099,64 TL fark bulunmaktadır.

Bu durum, kira gelirleri yardımcı defter kayıtlarına ilişkin tablonun, excel ortamında düzenlemesi esnasında bazı toplamların sehven hatalı girilmesinden kaynaklanmış ve konu ile ilgili farkındalık oluşmuş olsa da; yardımcı defter kayıtları ile ilgili düzeltici işlemler, Kamu İdaresince ibraz edilmemiştir.

Dolayısıyla, mali tablolarda 600.03.06.01.99 no'lu hesaptaki kira gelirleri kaleminin doğruluğuna dayanak oluşturan yardımcı defter kayıtları ile ilgili tereddütlü durum ortadan kalkmamıştır.

Bu nedenle hem söz konusu hesaptaki bakiyenin, hem de yardımcı defterdeki bakiyenin birbirini tutması için gerekli işlemlerin tesisi ile önlemlerin alınmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

Tablo 10: Kira Gelirleri Yardımcı Defter Kayıtları

SIRA NO	CİNSİ	M²	KİRA BAŞLANGIÇ TARİHİ	KİRA BİTİŞ TARİHİ	2019 YILINDAN DEVİR TL	2020 YILI KİRA BEDELİ TL	TOPLAM TAHAKKUK TL	TOPLAM TAHSİLAT TL	BAKİYE TL
1	KANTİN - KAFETERYA	1639	09.12.2019	09.12.2021	8.938,50	62.569,50	71.508,00	17.877,00	53.631,00
2	FOTOKOPİ-KIRTASİYE	48	30.10.2019	30.10.2021	6.018,00	42.126,00	48.144,00	12.036,00	36.108,00
3	KANTİN - KAFETERYA	140,4	25.12.2019	25.12.2021	9.735,00	68.145,00	77.880,00	9.735,00	68.145,00
4	FOTOKOPİ-KIRTASİYE	16	16.04.2019	16.04.2021	10.841,25	19.038,39	29.879,64	14.455,00	15.424,64
5	ÖĞRENCİ YURDU BİNASI	6339	28.08.2020	28.08.2022	0,00	67.850,00	1.628.400,00	67.850,00	1.560.550,00
				TOPLAM	**35.532,75**	**259.728,89**	**1.855.811,64**	**121.953,00**	**1.733.858,64**

BULGU 4: Bazı Avansların Zamanında Kapatılmaması ve Zamanında Kapatılmayan Avanslar İçin Faiz Uygulanmaması

Üniversitenin avans ve kredi işlemlerinin incelenmesi sonucunda; muhasebe birimi tarafından verilen avanslardan bir kısmının, zamanında kapatılmadığı ve zamanında kapatılmayan avanslar için faiz tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in *"Ön ödemelerde mahsup süresi ve sorumluluk"* başlıklı 11'inci maddesinde;

"Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında ayrıca belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, (...) içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade ederek hesabını kapatmakla yükümlüdür. (...) Mahsup süresi, avansın verildiği veya kredinin açıldığı güne, son ayda tekabül eden günün mesai saati bitiminde; sürenin bittiği ayda avansın verildiği veya kredinin açıldığı güne tekabül eden bir gün yok ise, süre o ayın son gününün mesai saati bitiminde sona erer. (...)

Mutemetlerce süresi içinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. (...)"

Yönetmelik'in *"Bütçe dışı avansların mahsubu"* başlıklı 12'nci maddesinin (b) ve (c) bendinde;

"b) Özel kanunlarındaki hükümlere göre verilen bütçe dışı avans veya kredi şeklinde ön ödemeler, özel kanunlarında ayrıca belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde ise üç ay içinde belgeleri muhasebe yetkilisine verilmek ve artan tutar iade edilmek suretiyle mahsup edilir.

c) Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere aylık, ücret ve benzeri hakedişler karşılığı verilen bütçe dışı avansların mahsup edilmesi gereken tarih, bu giderlerin ilgili mevzuatına göre ödenmesi gerektiği tarihtir."

Aynı Yönetmelik'in *"Ön ödemelerin yıl sonunda mahsubu"* başlıklı 13'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

"Mutemetler, mali yılın sonunda avanslarda bir aylık, kredilerde üç aylık sürenin dolmasını beklemeksizin, mahsubunu yapmadıkları harcamalara ait belgeleri muhasebe yetkilisine verip, artan tutarı iade ederek hesabını kapatmakla yükümlüdürler."

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in *"Mali Hükümler"* başlıklı 14'üncü maddesinin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında;

"(4) (...) Her bir harcama yetkilisi mutemedi aldığı avanstan harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok iki ay, (...) içerisinde muhasebe birimine vermekle yükümlüdür. Arkeolojik kazı ve alan araştırması gibi uzun süreli saha çalışması gerektiren projeler için Komisyonun onayı ile (...), ön ödemelerin kapatılma süresi ise altı aya kadar artırılabilir.

(5) Harcama yetkilisi mutemedi işin tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans veya kredi artığını iade etmek, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve varsa artan parayı muhasebe birimine iade etmek suretiyle mahsup işlemini gerçekleştirmek zorundadır. (...)

(6) (Değişik:RG-16/7/2020-31187) Mahsup süresi sonunda kapatılmayan ön ödeme tutarları ile ilgili olarak mahsup süresi içinde gerçekleşen harcamalar kabul edilir. Kalan tutarlar üzerinden 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı oranında faiz uygulanarak ilgililerden tahsil edilir ve özel hesaba yatırılır."

Denilmektedir.

Bu hükümlere göre bilimsel araştırma projeleri kapsamında verilen avansların, verildikleri tarihten itibaren iki ay, bunların dışında kalan ve özel kanunlarında düzenlenmeyen avansların, verildikleri tarihten itibaren bir ay içerisinde harcama belgeleri verilmek ya da iade edilmek suretiyle kapatılması gerekmektedir. Mali yılsonunda, bu süreler beklenilmeden avans kapatma işlemleri yapılır. Süresi içinde mahsubu yapılmayan avanslar için ise, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca faiz tahakkuk ettirilir.

Yapılan incelemede; hem bilimsel araştırma projeleri kapsamında, hem de Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında verilen avanslardan bazılarının kapatılmasında, bir ve iki aylık süreler ile yılsonu prensibine uyulmadığı ve mevzuat uygun olmayan bu kapatmalar için faiz tahakkuk ettirilmediği anlaşılmıştır.

Avans kapatma sürelerine uyulmaması; mahsup evraklarının, İdareye zamanında teslim edilmemesinden ya da mahsup evrakının düzenlenip onaylanmasından sonra avans fazlası tutarları, mutemetlerin zamanında iade etmemesinden kaynaklanmıştır.

Bu durumda İdarenin, avansların zamanında kapatılmaması ve zamanında kapatılmayan avanslara faiz işletilmemesi nedeniyle 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı, 161 Personel

www.balioglu.net

Avansları Hesabı, 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabının, mali tablolara hatalı olarak yansıtılmasına sebebiyet verdiği değerlendirilmektedir.

Avansların mahsup ve iade işlemlerinin, mevzuatta belirtilen süreler içinde yapılıp yapılmadığına ilişkin kontrollerin daha sık yapılması ve bu sürelere uymayan mutemetlere, mevzuatta belirtilen yaptırımların uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 5: Bilimsel Araştırma Projeleri Banka Hesabına Faiz İşletilmemesi

Üniversitenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; 102.08.03 BAP Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabında izlenen ve bir kamu bankasında mevduat olarak tutulan bilimsel araştırma projelerine ilişkin tutarlara, faiz işletilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Hesap verme sorumluluğu"* başlıklı 8'inci maddesinin;

"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır."

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin *"Kapsam"* başlıklı 2'nci maddesinin;

"(1) Aşağıda sayılan kurumlar bu Yönetmelik hükümlerine tabidir:

(...)

b) Özel bütçeli idareler.

(...)

3) Fon, hesap, özel hesap, havuz ve benzeri adlarla açtıkları ve/veya yönettikleri her türlü banka hesabı."

Aynı Yönetmeliği'n *"Uygulama ve kullanılacak araçlar"* başlıklı 5'inci maddesinin ikinci fıkrasının;

www.balioglu.net

"(2) Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idareleri, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür:

a) TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı.

(...)"

Hükümleri uyarınca genel bütçe kapsamı dışında bulunan ve özel bütçeli idare olan üniversitelerin, bilimsel araştırma projeleri kaynakları da dâhil olmak üzere kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını, TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabında değerlendirmeleri gerekmektedir.

Bilindiği üzere değerlendirme kavramı, sahip olunan kaynakların en verimli şekilde kullanılmasıdır. Zaten bu husus, yukarıda belirtilen kanun hükmünün de gereğidir. Dolayısıyla burada yapılması gereken üniversitelerin, diğer kaynaklarında olduğu gibi bilimsel araştırma projeleri kaynaklarını da vadesiz hesap yerine vadeli hesaplarda değerlendirmesi, kaynak potansiyelini arttırması ve kaynaklarının verimli ve ekonomik kullanılmasını sağlamasıdır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede; yıl içinde toplam 2.927.394,24 TL girişi olan ve yılsonunda 1.292.241,65 TL bakiye veren 102.08.03 BAP Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabının, vadesiz banka mevduat hesabında değerlendirildiği ve faiz işletilmediği anlaşılmıştır.

Söz konusu hesaba, hazine yardımlarının zamanında gelmemesi nedeniyle yıl içinde herhangi bir nakit girişi olmasa da; 2020 yılı başında hesapta, 721.851,68 TL bulunduğu görülmektedir.

Bu durumda hesapta, yıl içinde tutarı değişse de sürekli bir şekilde bir meblağın bulunması söz konusu olduğundan; mevcut olan tutarın, Kurum menfaatleri doğrultusunda vadeli mevduat hesabında değerlendirilmesi ve bu tutara, faiz işletilmesi gerekirdi.

Ayrıca, 2021 yılında Tek Hazine Kurumlar Hesabına geçilmesi ve hesaplarda artık bakiye bulundurulmaması, 2020 yılındaki hatalı uygulamayı ortadan kaldırmamaktadır.

Bu itibarla; Kuruma ait bilimsel araştırma projeleri kaynaklarından müteşekkil ihtiyaç fazlası nakdin, vadeli mevduat hesabında değerlendirilmemek suretiyle faiz gelirlerinden mahrum kalınmasının; Kurumun, 5018 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi gereklerine göre hareket etmediğini ortaya koyduğu düşünülmektedir.

BULGU 6: Mali Hükümler İçeren Yönetmelik Değişikliklerinin Sayıştayın İstişari Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulması

Üniversiteye ait mali işlem ve faaliyetlere ilişkin mevzuatın incelenmesi sonucunda; Konya Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler için Sayıştay görüşünün alınmadığı görülmüştür.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1'inci maddesinde;

"Bu Yönetmeliğin amacı; Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."

Denilmek suretiyle üniversiteler de, Yönetmelik hükümlerine tabi tutulmuştur.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmelik'in *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinin;

"(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

(...)

b) Çerçeve taslak: Mevzuata madde veya hüküm eklenmesini, mevzuatın bazı madde veya hükümlerinin değiştirilmesini veya yürürlükten kaldırılmasını öngören metinleri,

(...)

g) Taslak: Çerçeve ve müstakil taslakları,

ifade eder."

Yine aynı Yönetmelik'in *"Görüş alma"* başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının;

"(1) Başbakanlığa sunulmadan önce, taslaklar hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınır. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra;

(...)

e) Bakanlıklar ile Sayıştayın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca malî konularda düzenlenecek yönetmelik taslakları hakkında Sayıştay Başkanlığının,

(...)

görüşlerinin alınması zorunludur."

Hükümleri uyarınca üniversiteler tarafından mali konuları düzenleyen yönetmelik hükümlerinde yapılacak olan değişiklikler, çerçeve taslak ve taslak kavramı içinde yer aldığından; bunların, Sayıştay görüşü alınmadan yürürlüğe konulmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 05.12.2020 tarihli ve 31325 sayılı ve 21.12.2020 tarihli ve 31341 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanarak yürürlüğe giren Konya Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler için Sayıştay görüşünün alınmadığı anlaşılmıştır.

Üniversitenin, mali hüküm içeren söz konusu Yönetmelik değişikliklerini, görüşü alınması için Sayıştaya göndermemesinin; kamu mali yönetiminde mali disiplinin sağlanmasını ve normlar hiyerarşisinin sağlıklı bir şekilde işlemesini engellediği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net